

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 262. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12
Negyedévre ———— 6
Egy hóra ———— 2
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, november 17.

Hármas intelem az ellenzékhez.

Nagybecskerek, november 17.

Mult vasárnap három intőszózatot hallhatott az országban az ellenzék, melyek sulya alól a magyar parlament legharciasabb elemei is aligha vonhatják ki magukat. Az első intőszózat az új kereskedelemügyi minisztertől, Hieronymi Károlytól ered, a ki ismét a szatmári választók mandátumára pályáz, a második intelmet a fővárosban székelő országos iparegyesület kiáltja bele az országba, a harmadikat a negyvennyolcas párt vezére, Kossuth Ferenc hangoztatja.

Az ország anyagi helyzetét elfogulatlanabban bizonyítva még soha sem ítélték meg, az állam anyagi viszonyai emelésének különböző módszereit tárgyilagossággal nálunk még soha sem fontolgatták, mint Hieronymi Károly tette Szatmárott, a ki nagyterjedelmű szakismerettel vértelve, melyet különböző államok anyagi viszonyaiba való személyes betekintés által messze utazásain szerzett, bebizonyította, hogy aligha lehetett volna a gazdasági ressort méltóbb vezetőjét állítani a kereskedelmi miniszterium élére. Annak egyetlen akadályát, hogy mindenképpen sikeres fejlődést, természetesen csak lépésről-lépésre, de annál eredményesebben és biztosabban, elérnünk nem lehet, az ellenzéki pártok zabolátlan részének magatartását jelölte meg.

Hasonlóképpen nyilvánította véleményét a mostani politikai és gazdasági helyzetről az országos iparegyesület és egy feliratot fogadott el, melyet az ország minden pártjához intéz, hogy őket a rendes parlamenti munka helyreállítására bírja.

Végül Kossuth Ferenc az obstrukciós taktika kilátástalan és veszedelmes voltát élesen megbélyegezte ama szavakkal, hogy e taktika folytatása örökre kell hogy kom-

promittálja az ellenzék minden tárgyilagos munkáját. Mert a nép vagy csakis ezt a kétségbeesett taktikát fogja az egyedül lehetségesnek tartani, vagy pedig elernyed s elfordul nemesak az ellenzék felől, hanem egyáltalán minden alkotmányos küzdelem felől.

Mindazoknak, akik valóban őszintén a haza javát viselik szívében, és mindazoknak, kikre ráillik Hieronyminak az a mondanása, hogy személyes érdekből akarják a helyzetet zavarni, a megszivlelésre elég méltónak tetszhetnek az itt mondottak, hogy a parlamentben hozzájáruljanak az eddigi harc mód megváltoztatásához. Mert mindezeket arra kell figyelemmel lenniük, hogy mily fontos szolgálatokat tehet még később az ellenzék az országnak, szolgálatokat, melyek különösen a vám- és kereskedelmi szövetség tárgyalásakor érvényesülhetnek. Tehát tudniok kell, hogy nem szabad kompromittáltan kikerülniök e harcból és éppen azért, hogy kompromittáltak ne látszanának, legokosabban teszik és legpraktikusabban cselekszenek, ha önként és okosan beszüntetik a többé valóban kilátástalan harcot, beszüntetik most, miután kétségen kívül sok vívmányt hoztak a nemzetnek.

Ha pedig ezt nem tennék, úgy az a köteletség hárulna a többségre, hogy minden lehetséges eszközzel megtörje a parlamentben folytatott, de éppen nem parlamenti ellenállást, mely fölött ezzel végzeteljes praesudiciumot idéznek elő jövő napokra, jövő pártviszonyokra nézve Hiszen már ugyanis csak kevesen vannak ezek az eszeveszett harcias természetek. És miként már eléggé bebizonyult, az ellenzék hívei közt nem éppen a legnagyobb szellemi jelentőség lakozik bennük. Az ellenzéknek tehát kivált a megfontoltabb részeknek, mindent el kellene követniök, hogy ama keveseket, kik a Kossuth nevet csak cégérnek használják,

kiknek a negyvennyolcas elvek csak arra jők, hogy mandátumhoz segítsék őket, de a kik különben — tudatosan vagy öntudatlanul — ugyanis a reakció zászlója alatt állnak, gyors visszafordulásra indítsák.

A kereskedelmi miniszter programbeszéde.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter vasárnap mondta el programbeszédét választókerületében Szatmárott. A miniszter, kit nagy ovációval fogadtak, beszéde elején ismertette az obstrukció történetét és azt mondta, hogy akiknek az országban vesztetni valójuk van, azok esendben vannak és azok lármáznak, a kik a zavarosban halászni akarnak. Ezután áttért a katonai kérdésekre, majd a tisztviselők fizetésének kérdésére és azt mondta, hogy a tisztviselők sorsát mindig szívében hordta, de amit a visszavont törvényjavaslat akart, az igazságtalan volt a közgazgatási tisztviselőkkel szemben és ezért meg kell azt igazságosan változtatni, de igéri, hogy a lehető legrövidebb idő alatt, a mint tudniillik lehetséges, mindenesetre az 1904. év folyamán, ezt az ügyet rendezni fogja a kormány és pedig minden valószínűség szerint a tisztviselők érdekeinek minden csorbitása nélkül. Hosszabban nyilatkozott a tárcája körébe eső ügyekről. A törvényhatóságokat pénzügyileg abba a helyzetbe fogja hozni, hogy az utakat kiépíthessék s pedig azáltal, hogy azokat a terheket, a melyeket a helyi érdekű vasutak építése érdekében elváltak, vállalkról leveszi és így ezeket a pénzeket a törvényhatóságok a maguk utaik építésére fordíthassák. Gondja lesz arra is, hogy új, olesó vasutak építtessenek, továbbá hogy a vízi közlekedés kifejlesztessék és pedig első sorban egy, a Tiszát a Dunával összekötő csatorna építésével. Végül a vám- és kereskedelmi ügyekről szólt. A miniszter behatóan foglalkozott azzal az állítással, hogy addig, a meddig Ausztriával vámszövetségben vagyunk, lehetetlen, hogy iparunk fejlődjen. Azt mondja a miniszter, hogy akik ezt így általános- ságban állítják, azok nem foglalkoztak részletesen az ipar ügyeivel; mert igenis van nekünk egy iparunk, a mely a vámszövetség dacára relative sokkal nagyobb mértékben fejlődött, mint fejlődött Ausztriában; és ez a vasipar. A vasipar fejlődése Magyarországon a vámszövetség dacára sokkal nagyobb, mint a velünk vámszövetségben levő Ausztriában. Hangoztatja a miniszter, hogy jóakarattal, utánjárással, támogatással igenis lehet Magyarországon is és a vámszövetség mellett is az ipart tetemesen fejleszteni. És ő egyik főfel-

A „TORONTÁI“ tárcája

Veszedelmes tréfa.

Írta: A. Vlahutja.

Fordította: Czarina Szilárd.

— A „Torontái“ eredeti tárcája. —

Ismerős volt az alakja, de már nem tudom, hol láttam. Szinte kintott a kíváncsiság, de csak nem akadtam nyomára. Másnap aztán, hogy kilépünk a szállóból, látom, hogy felém jön mosolyogva:

— Már nem tetszik engem ismerni...
Moisescu ur Petije vagyok...

— Igen, igen...

— És megszorítom a kezét, mintha tudja Isten, milyen rég nem látott ismerős akadt volna utamba. Borbélyom volt. Most már jól emlékeztem erre az alakra, a kit annyiszor láttam a tükörben, a mint figyelmesen hajlong fejem fölött és állhatatosan csattogtatja ollóját.

— Ugyan, mi szél hozta erre?

— Hja, ha az embert a szerencse üldözi... Nyertem a sorsjátékon tizezer frankot; s aztán így spekuláltam: befektessem valami üzletbe és elveszítsem — hiszen tetszik tudni, hogy fordul ma a világ sorja — aztán a veszteség mellett még egyen a mérleg is? Nem. Hadd éljek jól egy, két, három hónapig én is, a meddig lehet és aztán — ott van ismét a beretva, meg az olló, mert hát tetszik tudni, kincs a mesterség.

Aztán hengegett, uram, hogy soh'se láttam ilyet; elmondotta merre járt; aztán, hogy hogyan akarta megcsalni a vonaton három jó madár a „nasi-vasiva“-val, hogyan nyert Monte-Carlon ezer

frankot. Másnap aztán, mint okos ember, odébb állott.

E közben jön le a feleségem is. Bemutatom: Sztaneszku nagybirtokos. Feleségemet nagyzási hóbortjaival menten megüti a guta, ha tudta volna, hogy egy borbélylyal fog kezét. Hanem az ördögadta azért kitűnően értett a bemutatkozáshoz. Külsője határozottan elárulta az okos embert. Ezen a napon együtt étkeztünk a Lidón. Mint „nagybirtokos“ pezsgővel tartott minket, este pedig tiszteletünkre a Quadrin vacsorát rendezett. Esett ott aztán szó, beszéd, tréfa — mint a hogy járja öreg cimborák közt. Csak későn váltunk el azzal, hogy másnap a Szent-Márk-téren találkozunk.

— Ez derék ember — mondja feleségem, Régen ismered?

— Én meg — őszintén mondom Önnek — eleinte, igazán, minden ok és cél nélkül, talán csak azért, hogy első hazugságomat diszithessem, hebekezzek a regébe, mesébe. És tudva, hogy feleségemnek vágyai netovábbja a nagy, hatalmas vagyon, a szegény Petikét hamarátgyurom romániai Wanderbildt, rengeteg vagyonnal Jalomiczán, határtalan őserdőkkel a Gorzsu hegyekben, elmondom, hogy vannak vasutjai, kastélyai, parkjai, szolgaseregei — és ő ezt a dáriusi vagyont egyedül élvezi ezen a világon. Nincs szüle, nincs hozzátartozója. Utazik így, egyedül, önmagában is nyilván azért, hogy végre ráakadjon egy teremtesre, aki megnyeri tetszését és a kit részesévé tegyen ennek a rengeteg gazdagságnak, melytől már ő maga — úgy látszik — megcsömörlött.

Az asszony feszült figyelemmel hallgatott. Lebüvölte beszédem. Közbe-közbe pislantott, mintha a szemével sóhajtana; — a tekintetében állomképek kergetőztek, arca, mintha elborult

volna, kiültek rája az izgalom égő rózsái. Nemsokára aztán én is éreztem, hogy minden szavam egyenest belevág a lelkébe. Éreztem, hogy jó volna áttérni más beszédre... Mit mondtak még? Ez után az eset után kém lettem, kém, bűnös, gonosz előkészítője egy intrikának, egy véres drámának, a melynek vége mindinkább kezdett előttem derengeni, de azért csak jött felém, és lelkemre nehezedett a végtet. Másnap látom, hogy az asszony hosszabb ideig vesztegel a tükör előtt, mint rendesen. Haja összekuszálódik, idegesen rángatózik karja, mintha türelmetlenkednék, mintha mérgelednék. Léptenyomon kísértem minden gondolatját és szíve előttem nyitott könyv volt. El sem képzelheti, milyen kegyetlen kéjérzettel nyujtottam segédkezet az ő vesztéhez, mert láttam jól, hogy vész el, hogy botlik, hogy távolodik tőlem.

Az a keresett taglejtés, az a meggondolt testtartás, a Petikére vetett merev pillantások, beszédje hozzá, elárulták, hogy feleségem tetszeni, hódítani akar.

Peti eleinte mindent nem vett észre, vagy talán restelte helyzetét. Később, mikor megértette, hogy a „nagybirtokos“ szerepet komolyan kellene venni, megjött az esze: pödörítette bajuszát, tekintetének is bizonyos határozottsága lett és egy-egy szó, egy-egy sóhaj, egy-egy kézszorítás s az én borbélyom tüzet fogott. Ezentul már csak az alkalom hiányzott. S milyen esudálatos dolgok ezek uram! Most, látva, hogy feleségem azokkal a meleg, édes, álmódzó szemekkel néz Petire, melyek engem is megigéztek valamikor, lelkemen végigcsikázott az ifjuság édes poézise, ő hozzá való régi hü szerelmem a maga teljes valójában, melyet elaltatott bennem az idő, a szokás, a nyomoruság. Éjjel nem egyszer felkel-

adatának fogja tartani, erre nézve mindent megtenni.

A mindvégig nagy tetszéssel kísért s lelkes eljenzéssel fogadott beszéd után Kubinyi Géza és Gajári Géza beszéltek, ajánlván Hieronymit megválasztásra. Délután Hieronymi tiszteletére lakoma volt.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/4-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Személyi hír.** Dr. Dellimanics Lajos főispán hivatalos útjáról tegnapi visszaérkezett Nagybeeskerekre.

— **Csanádegyházmegyei kanonokok kiténtése.** A hivatalos lap legutóbbi száma két csanádegyházmegyei kanonok kiüntetését közli. A kiténtetésre vonatkozó királyi kézirat a következő:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. Engels János csanádi kanonok és egyházmegyei tanfelügyelőnek a Szent-Péter és Pál apostolokról nevezett ó-budai címzetes prépostságot, Wittenberger Antal csanádi kanonoknak pedig a Szent-Benedekről nevezett Esztergom melletti címzetes apátságot adományozom. Kelt Bécsben, 1903. évi november hó 1-én. Ferencz József s. k. Dr. Wlassics Gyula s. k.

— **A nagyikindai Rákóczi-szobor.** A nagyikindai Rákóczi-szoborra megindított hazafias mozgalom már meglehetősen szép eredményt mutathat föl. A szobor-bizottság serényen munkálkodik a gyűjtés körül s eddig 445 kor. 8 fillért gyűjtött a szobor alapra.

— **Erzsébet napja.** November 19-én a nemzet, a templom, az iskola ünnepe. Eddig az öröm ünnepe volt november 19-ike, Erzsébet napja a magyar nemzetnek, most a bánat és fájdalomé. A boldog emlékeztető királyasszony nevenapján felszáll a magyar sóhaja az Ur zsámolyához, a királyasszony szelleméhez, hogy szeretetével tovább is ölelje körül az ő magyar népet, a mely áhitattal fordul hozzá áldásért. Erzsébet napját nálunk is kegyelettel ünneplik meg templomban és iskolában egyaránt s így a nagybeeskereki áll. elemi iskola nov. 19-iki emlékünnepeinek sorrendjét már megállapította.

Az ünnep sorrendje e szerint a következő: Délelőtt 1/2-9-kor istentisztelet, utána az intézet 7. számú tantermében: „Hymnus“, éneklük a tanulók. Megnyitó beszéd. Tartja Baaden Károly igazgató. „Könyörgés“ Móra Istvántól. Szaválja: Csernik Katica IV-ik oszt. tanuló. „Emlékbeszéd“. Tartja: Dienstl Emilia áll. tanítónő. „A királyné álma“ Pósa Lajostól. Szaválja:

tom ágyamból, gyergyát gyujtottam és elnéztem, hogy alszik. És az álom nyugalmat, gyermeki ártatlanságot lehelt arcára. Ekkor elémbe toppant csunya tettem a maga borzalmas valójában. Miért csináltam így lelkemből játéktárgyat, miért játszottam így a mi életünkkel és annak a lénynek szívével, sorsával, ki szeretett, ki nekem szép napokat szerzett, boldog, békés, felejthetetlen napokat! Felébresszem, elmondjam neki az igazat, megmutassam-e neki az én nyomorult alávalóságomat, hogy kételkedtem benne régen, hogy szerelmét, tisztességét próbára akartam tenni? Négy évi együttlétnünk minden eseménye, mint egy álom, rohant keresztül agyamon: szerelem, szóváltás, kibékülés, köny, bánat, kölcsönös szemrehányás, kötekedés s ha belefáradtunk, hallgatunk sokáig és nyomta lelkünket a buskomorság.

De aztán úgy gondoltam, hogy ez a veszedelmes tréfa javamra végződhetik, az én gyanúsításaimnak semmi alapjuk, ebből a kísértésből, ő az asszony győztesként áll majd elémbe és boldogok, szerelmesek leszünk ismét. Elvégre magam se tudtam már, mit akarok. Éreztem, hogy valami titkos erő az örvénybe sodor. Valami démon hatalmába kerített és nem voltam már ura se tettemnek, se gondolatomnak.

Harmadnapra haza kellett térnünk. Peti folyton azzal zaklatott, hogy menjünk Milánóba és onnan Firenzébe. Mondottam neki, hogy teljesen lehetetlen. Este a feleségem egyre boszantott, hogy soha életében nem volt öröme, soha szabadságot nem élvezett, minden lépése az én fukarságomba ütközik, hogy annyi és annyi nő, ki neki minden tekintetben alá van vetve, ezerszer boldogabb nála — és ehhez hasonlókkal traktált.

Megmondtam neki határozottan, hogy pénzem nincs már, szabadságom pedig lejárt és holnapután elillanunk. Ez kedden volt. Csütörtök este indult a vonat Fiumére.

Hercl Frída IV. oszt. tanuló. „Gödöllői erdő“. Pósa Lajostól. Szaválja: Nagy Borbála V-ik oszt. tanuló. „Szózat“. Éneklük a tanulók.

— **Uj táviró-állomás.** A kereskedelmiügyi miniszter Sándorháza, torontálmezei község postahivatalánál távirót rendeztetett be.

— **A délvidéki hírlapirodalom köréből.** Az eddig Temesvárott megjelent pángermán lap, a „Deutsches Tagblatt für Ungarn“ a jövő hó 1-től kezdve nem Temesvárott, hanem Budapesten fog megjelenni. A pángermán lap nem talált a délvidéken talajt és most elhordja innen sátorfáját. Temesvár magyarosodásának örvendetes jele emellett, hogy ott most egyszerre két magyar napi lapot is alapítanak. Az egyiknek, a Temesvári Hírlap-nak tegnap már meg is jelent az első száma. Az új lap felelős szerkesztője Biró Pál, volt fővárosi hírlapíró. — A másik magyar napilap december hó 1-én indul meg és szerkesztője Mörö Béla lesz.

— **Kérelem!** Ismeretes, hogy a városi menedékházat e hó 15-én, vagyis tegnapelőtt megnyitották, mely alkalommal, sajnos, tapasztalni kellett, hogy a menedékház lakói nagyon is hiányosan vannak ruháza. Minthogy pedig a menedékház szegényeinek felruházása a városnak igen nagy költséget okozna, dr. Perisics Zoltán polgármester most ez uton fordul a város nemeszívű közönséghez, hogy a kinek elviselt férfi vagy női fehérműve, illetve felsőruhája van, a melynek hasznát venni már nem tud, szíveskedjék azt a város szegényei számára Naszke Károly városgazdához juttatni.

— **Templomszentelés T-Vásárhelyen.** Szép ünnepe volt vasárnap a torontálvásárhelyi derék magyarságnak. Ekkor szentelték föl ugyanis nagy ünnepséggel az új református templomot, mely itt a délvidéken mindenestre a magyarságnak erős várát fogja képezni. Az ünnep, a melyen óriási közönség vett részt nemcsak a környékről, de a megye távolabbi részéből is, délelőtt 9 órakor kezdődött különböző zsolnáerekekkel. Azután Dombi Lajos gyulai lelkész, a békésbányai ev. ref. egyházmegye esperese nagyhatású imával fölavatta az új templomot, majd Garzó Gyula gyomai lelkész szép fölávató beszédet mondott. Utána az új templomban keresztelés és esketés volt, a mely előbbit Fa István pancsovai lelkész, az utóbbit pedig Szalay József nagybeeskereki lelkész végezte. Különböző egyházi szertartások után Gaicsal János torontálvásárhelyi lelkész záró imát mondott, délután pedig Szalay József lelkész hatóságos egyházi beszédet intézett a hívőkhoz. Az ünnepséget társas ebéd követte, melyen az első felköszöntőt Dombi Lajos esperes mondotta a királyná, majd Hegedűs János anyakönyvi felügyelő szép felköszöntőjében a község lakosságára ültette poharát. Felköszöntőket mondtak még Dombi, Garzó lelkészek, dr. Kun ügyvéd a hölgyekre, dr. Kocsis járásbíró a lelkészekre. Molnár József pancsovai iskolaigazgató Gaicsalra stb.

Másnap reggel, hogy a szememet felnyitom, feleségem fel van öltözve és elmenni készült. Csodálkozva néztem rá.

— **Megyek, veszek valamit... nővéreimnek.** Mintha fázott volna, olyan furcsán rezgett a hangja.

Abban a pillanatban az én szivemen is végigborzongott a hideg és hangjának rezgése mintha belém szállt és elnémított volna, mert alig tudtam ennyit mondani: „jó, menj“ — aztán behunytam szememet ismét, mintha a halál váratlan szele ütött volna meg. Aztán kezdett kinézni valami álom féle.

Szerettem volna kiáltani, felkelni, utána rohanni, hogy visszahíjam, hogy ne engedjem elmenni, de nem lehetett, nem jöhettem tisztába azzal, mi történik... Mennyi ideig kintlódtam így, nem tudom. Tán egy percig, tán egy óráig, tán tovább, nem tudom. A mikor fölébredtem, féltire járt az idő. Gyorsan felöltözökdem és kirohantam. Kintzott, marcangolt a nyugtalanság. A mint a Szent-Márk térre értem, láttam őket valami fontos tárgyalásba merülve. Lassan odatartottam. Roppant fel voltam izgatva és — tudja Isten mért, szinte resteltem, hogy feljűk közeledem. Jókedvük azonban egy pillanatra eloszlatta minden gyanumat. Ezt a napot mindnyájan együtt töltöttük. Peti néha mélyen elgondolkozott. Feleségem azonban vidám volt és beszédes. Vett egy pár darab mellűt és örült, mint a gyermek, hogy nemsokára hazatér. Milyen erős a nő az ő ravaszágában!... Este a Lidón vacsoráztunk. Vacsera után soká sétáltunk a Canal Grand-on.

Elbájoló egy éj volt az. Itt-ott a vizen piroskás fény ragyogott s aztán belemélyedt a vízbe, mint valami tüzes furó; vig dal zengett mindenütt; a lagunákon kalandozó gondolatok hangja messziről idevetődött a csöndes éjben. A

— **Az első kórházi orvosnő.** A nagyikindai születésű dr. Szendef Ida kisasszony orvost a fővárosban a szent László kórházban segédorvossá választották meg. Dr. Szendef Ida az első orvosnő Magyarországon, aki kórháznál van alkalmazva.

— **Uj egyházközség.** A törökkanizsai és torontál-józsefalvai ev. református hívek fiók-egyházá akarnak alakulni s e végből jövő vasárnap (22-én) délután 1/4 órakor a községházánál a nagyikindai ref. lelkész elnöke alatt gyűlést tartanak.

— **Uj közjegyzőség.** Az igazságügyi miniszter Tiszafüred székhellyel külön, önálló közjegyzőséget rendszeresített.

— **Elhunyt ügyvéd.** Linder Ede autallfalvai ügyvéd Autallfalván a napokban meghalt. Irodája részére gondnokul a temesvári ügyvédi kamara Feymann Gyula pancsovai ügyvédet rendelte ki.

— **Mennyibe kerül az obstrukció?** Azt ugyan sejtjük minden ember fia, hogy abból a sok szóbeszédből, a mire ösztönözve érzi magát Lengyel Zoltán és társai, sok kára van a magyar államnak. Hogy az urak szóharca voltaképpen mennyibe kerül, ime álljon itt egy kis statisztika, a melyből kitűnik, hogy a Délvidék mennyivel adózik az obstrukciós urak passziójának: A temesvári, nagybeeskereki és lugosi pénzügyigazgatóknak a délvidéki vármegyék és törvényhatósági városok közigazgatási bizottságaihoz tett jelentéséből elszomorító adatok kerülnek nyilvánosságra az ex-lex káros hatásáról. E jelentések szerint ugyanis Temes, Torontál és Krassó-Szörény vármegyékben, továbbá Temesvár, Versec és Pancsova városokban az idén (januártól november 1-ig) harmadfél millió koronával kevesebb folyt be egyenes adó címén, mint a múlt év első tíz hónapjában. Ennek a harmadfél milliónak harmine százaléka örökre elveszett a magyar állam finansziára nézve, mert a pénzügyi közegek tapasztalása szerint a kivetés évében behajtott adó harmine százaléka soha többé nem hajtható be. A mit az iparos vagy földművelő nem fizetett be az idén, azt bajos megvenni rajta, mert elszorított véglegesen. Ha az ország három leggazdagabb vármegyéjében ily óriási károkat okozott az obstrukció, illetve az ex-lex beállta, elképzelhető, hogy szegényebb vidékeken mekkora lesz a visszaesés adófizetés dolgában. Aligha tulozunk, ha azt a kárt, a mi az ex-lex révén éri az országot csupán állami adó elvesztése címén, harmine millió koronára tesszük. Ebből tíz millió korona elveszett a magyar állam finansziára nézve, mert az soha többé nem lesz behajtható.

— **Az ifjusági egyesület köréből.** A helybeli ifjusági egyesületnek rendes vasárnapi összejövetele alkalmával Perli Mihály felső kereskedelmintánar „A cukorról, különös tekintettel hazánk cukoriparára“ cím alatt minden tekintetben sikerült előadást tartott. A több mint egy óráig tartó előadás az ifjuság figyelmét mindvégig lekötötte. Rövid vonásokban esetelte a cukorgyártás történetét külföldön és hazánkban. Ismertette a répatermelés előnyeit mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi szempontból. Érdekes kísérletekkel és szemléltető eszközökkel

mikor szállásunkra tértünk, közel két óra volt. Feleségem még egyet mást be akart csomagolni — nem álmos, úgy mondta. Én nyomban elaludtam, a mint párnát ért a fejem. Hogy fölébredtem, egészen kábult voltam és úgy éreztem, mintha valami sűrű függőnyt vontak volna a szememre. Óh, tudom már, inni adott valamit, másképp nem aludtam volna ilyen soká és ilyen mélyen. Közel tíz óra volt. Fölkelek és kutatok mindenfelé; ágya szétvetve, lent a földön egy bőrtáska, az asztalon egy ceruzával teleirt rongy papír. Hamar fölveszem és olvasom:

„Elmentem örökre. Ne keress, mert ezzel csak neveltségessé teszed magad. Menj te békességben és ne gondolj velem. Isten veled!“

Láska, uram, mi a nő! Elmult már ennek tíz napja, mindenemet eladtam, az órámat, a láncot, gyűrűmet, jeggyűrűmet és mint az örült keresem, hogy megmondjam neki, hogy milyen emberrel szokott meg, kihez kötötte életét a szerencsétlen; és hogy arcába nevessek, hogy irgalmatlanul csuffá tehessem. Nem tudom, hova a pokolba bujhattak; mintha a föld nyelte volna el őket. És, Istenem, mennyit szenvedtem ezalatt! Hogy őnt tegnap este Pesten a pályaudvaron megláttam, mintha az Uristent láttam volna meg. Két napja nem ettem és nem volt mit eladnom már, hogy utiköltségemet megszerezhessem. Most elmondottam önnek mindent és — nini! — mintha megkönnyebbültem volna.

Emberem elhallgatott. A vonat zakatolva, majd kérékeit a fekéződhöz dörszölve beért a verciarovai pályaudvarra. Soká elgondolkoztam. Ugy éreztem, hogy előttem áll egy bolond, aki egy józan pillanatában elmondta nekem, hogyan dobtá feleségét a rettenetes örvénybe.

bemutatta a cukorgyártás minden fázisát. Bemutatta a spodiumot és annak használatát a cukorgyártásban. Megemlékezett a cukorprae-miumokról és azok megszüntetéséről. Ezen rövid vázlatos közleményünkben is örömmel konstatálható, hogy az előadó tanár az ifjúsági egyesületet nagy hála kötelezte, minek Bányai Jakab igazgató a hallgatóság lelkes eljenzése és tapsai közt kifejezést is adott.

Szecsár. Trifunác Miló vasuti forgalmi főnök tegnap ülte háza védőszentjének ünnepét, az ugynevezett szecsárt, mely alkalommal nagyon sokan keresték föl s üdvözölték a köztisztviselőben álló forgalmi főnököt. Mondanunk sem kell, hogy a m. áll. vasutasok helybeli külön kis világa mind ott volt, még pedig — már akinek van — asszonyostól együtt s oly vigasság fejlődött ki, hogy egy előkészített nagyszabású házimulatság sem lehet külön, amit különben nem is csodál senki, aki látta a szép vasuti asszonyokat s tapasztalta a vendégszerető háziur és szeretetreméltó neje előzékenységét, szívéllyességét és lekötelező modorát. Természetes, hogy pohárköszöntőben és cigányban nem volt hiány, késő éjjelig tartott is a jókedv és tánc.

Francia lapok Salamon Ödön haláláról. A legkiválóbb francia lapok most érkezett számaiban hosszabb nekrológok jelentek meg a korán elhunyt Salamon Ödön haláláról. A Journal des Débats, a Rappel, a XIX-e Siècle, az Intransigent és a Figaro őszinte részvétellel emlékeznek meg Salamon Ödönről és arról az érdemes munkáról, a melyet lapjában a Journal de Budapestben a francia-magyar közeledés érdekében kifejtett. A Journal de Budapest főszerkesztését Bálint Dezső vette át.

Községi földmérések. Torontál-Józseffalva község képviselőtestülete mult esütörtökön tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a község egész határát fölméri s a határjeleket a kataszternek megfelelőleg felállíttatja. A földmérési díjak holdanként 50 fillérben állapították meg.

Harc az orrvadászokkal. Mint Macedóniáról jelentik, Aufsatz Jakab ottani tisztartót és a vele levő vadászt ismeretlen orrvadászok megtámadták. A harcban Aufsatz annyira súlyos sebet kapott, hogy napokig kénytelen az ágyat őrizni, vadásza azonban az egyik orrvadászt a fején, a másikat a kezén sebesítette meg súlyosan. Az orrvadászokat nyomozzák.

Meglopott papucso. Balog Pál nagybecskereki papucsmester panaszt tett a rendőrségen, hogy tegnap délelőtt valaki szobájába hatolt s onnan a szekrényből egy 98 koronát tartalmazó pénztárcát elvett. A rendőrségnek erélyes nyomozás után sikerült a tolvajt Jankov Velykó bockorossegéd személyében elfogni. Jankov a kihallgatás folyamán elmondta, hogy tegnapelőtt este Balognál járt, a kinek néhány pár bockort adott el s ez alkalommal látta, hogy Balog pénztárcáját a szobában levő szekrénybe tette. Ekkor elhatározta magában, hogy a pénzt el fogja lopni Balogtól s szándékát keresztülviegné tegnap reggel valami ürügy alatt Balog lakására ment, tudva azt, hogy az asszony mosással, Balog pedig a műhelyben van elfoglalva. Egy alkalmas pillanatban aztán a szobába surrant, felnyitotta a szekrényt s a pénztárcát magához véve odébb állott. A lopott pénzzel Belgrádba akart szökni, de a rendőrség elfogta. A lopott pénzt 4 korona hijavál megtalálták. Jankovot a rendőrség letartóztatta.

Hamisított postautalványok. Az utóbbi időben egy ismeretlen tettes hamisított postautalványokkal több helyen egyes kereskedőket megkárosított olyan módon, hogy az esteli órákban a kereskedőknél megjelent s ott azon a címen, hogy a posta- és táviróhivatal már be van zárva, az utalványon kitett összegre, illetve annak egy részére pedig az ugyanazon kereskedőnél teendő bevásárlás céljából sürgősen szükség van, kérte, hogy az összeget neki részben készpénzen fizessék ki, részben pedig áruval egyenlítsék ki, mit a kereskedők meg is tettek. Másnap, midőn a kereskedők a postautalványokat be akarták váltani, kiderült, hogy azok hamisítva vannak. A temesvári posta- és táviró-igazgatóság most ezután figyelmezteti a kereskedőket, hogy a postautalványoknak idegen egyénektől való beváltásától óvakodjanak.

Meglopt csász. Mint Gyérről írják, Gyertyánfy Andor földbirtokostól szombaton este 9 óra tájban 13 darab hizott sertést loptak el. Már a legelőn hajtották a sertéseket, a mikor a csász észrevette és figyelmessé tette a lakosokat. Erre a tolvajok kétszer a császra löttek, aki súlyosan megsebesülve összerogyott. Az ismeretlen tetteseknek sikerült elmenekülni.

Gyujtogatás. A napokban Avender Antal gyéri lakos tulajdonát képező 40 m. szalmát és 40 m. pelyvát ismeretlen tettesek felgyujtották. A szalma és a pelyva mind elégett. A gyujtogatásokat nyomozzák.

Színház és Irodalom.

*** Gróf Tisza István a vidéki színészetéről.** Krecsányi Ignác 30 éves szinagazgatói jubileumi alkalmából Magyarország miniszterelnöke is üdvözölte a derék igazgatót. A levél annál érdekesebb, mivel arról tanuskodik, hogy gróf Tisza István teljesen méltányolja azt a nagy fontosságú szerepet, melyet a vidéki színészet a magyar kultúra terén játszik. A levél egész terjedelmében így hangzik:

Tekintetes igazgató ur!

A hazai színészet szolgálatában kifejtett működésének harmincadik évfordulója alkalmából fogadja legmelegebb üdvözlétemet és szerenese-kívánataimat. Vidéki színészetünk fokozatos fejlődésében nagy része van igazgató urnak, aki mint a hazai kultúrának lelkes harcosa, mindig az első sorban küzdött, odaadó munkásságával követeésre méltó példát nyújtva. Mint a szinművészetek ez idő szerinti legfőbb vezetője, teljesen méltányolom e tevékenységének fontosságát és becsét s annak a várakozásomnak adok kifejezést, hogy működését az eddigi irányban folytatva, a magyar szinművészetnek még sok hasznos és becses szolgálatot tegyen.

Budapestben, 1903. évi november 13-án.

Gróf Tisza István.

*** A „Zenélő Magyarország” zongora és zenemű folyóirat most megjelent X. évfolyam 22-ik füzeté a következő szép zenetudományokat közli: I. Lányi Ernő „Rakóczy tárogatós nótá”-ját. II. „Strauss egyveleg” a világhírű keringő király legszébb táncáiból összeállította Huber Sándor. A minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat, havonta 2-szer mindenkor 12 oldal tartalmán a legkedveltebb s legújabb zeneműveket hozza, úgy hogy előfizetői az érdekesebb zeneműveket kapják, melyek az év leforgása alatt megjelennek, e füzetekben kapják. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 korona, félévre 12 füzetre 6 korona, negyedévre 3 korona. Előfizetési a most folyó IV. évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkereskedésében Budapest VIII. József-körut 22/24. Ugyanitt bármely más nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban kapható.**

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 17-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, november 17.

A képviselőház ma ülést tartott, melyen folytatták az ujoncjavaslatok fölötti vitát.

A mai ülésen Eitner Zsigmond Ugronpárti és Babó Mihály Kossuth-párti beszélt a javaslatok ellen.

Az ülés végén Podmaniczky Frigyes báró indítványára nagy többséggel elhatározta a Ház, hogy holnapról, azaz szerdától kezdve az ujoncjavaslatok tárgyalásának tartamára az üléseket egy órával meghosszabbítja.

Dániel Gábor titkos tanácsos.

Budapest, november 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap legközelebbi száma közölni fogja, hogy a király Dániel Gábort, a képviselőház alelnökét, titkos tanácsossá nevezi ki.

Az osztrák Reichsrath megnyitása.

Budapest, november 17. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Bécsből táviratozzák, az osztrák Reichsrath ma kezdte meg ősi ülészakát. Az ülésen Böhm-Bawerk pénzügyminiszter betérjesztette a költségvetést és előadta exposéját.

Utána délben egy óraker Korber miniszterelnök szólalt föl. A miniszterelnököt a cseh szocialisták viharos zajjal fogadták.

— Most jön a legnagyobb hazudozó! — kiáltották.

Korber miniszterelnök beszédében nyilatkozott a magyaroknak a hadsereggel szemben való állásfoglalásáról és visszautasította a magyaroknak azt az álláspontját, hogy míg Ausztriában csak a császárt, addig Magyarországon a királyt és az ország-

gyűlést illeti meg kizárólag a hadseregben az ingerencia. A hadseregnek közös rendelkezése a monarchiát megvédeni. Szimpatiaját fejezi ki a magyar kormányoknak, mely a helyzetet tisztázni akarja. Ezután áttér a kérdésre.

A német császár állapota.

Budapest, november 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből jelentik, a német császár állapota állandóan javul. Megerősítik azonban azt a hírt, hogy a császár legközelebb a délvídekre utazik.

Az olasz királyi pár Angliában.

Budapest, november 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból jelentik, az olasz király és királyné holnap érkeznek Angliába.

Az orosz külügyminiszter lemondása.

Budapest, november 17. (A „Torontál” eredeti táv.) Pétervári jelentések megismélik, hogy a cár Lammsdorf gróf orosz külügyminisztert legközelebb elbocsátja. A külügyminiszter távozása valószínűleg még ebben a hónapban megtörténik.

Havazás.

Budapest, november 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Selmechányról táviratozzák, hogy ott és a környéken tegnapról kezdve erősen havazik.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. november 17.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	uj	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	uj	76	7.50	7.65	8.00
Pestvidéki	uj	76	7.49	7.55	7.75
Bánsági	uj	76	7.45	7.60	7.80
Bácskai	uj	76	7.55	7.70	8.00
Rozs	uj	elsőrendű	70—75	6.35	6.50
		másodrendű	—	6.25	6.35
Árpa		takarmány	60—62	5.55	5.75
		égetni való	62—64	5.45	5.55
Zab		sörfőzésre való	64—66	0.00	0.00
Tengeri		bánsági	39—41	5.55	5.70
		másnemtű	—	6.10	6.20

Határidő-üzlet.

Budapest, november 17. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdén az árak változatlanok. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.71	—
Tengeri (májusra 1904.)	5.25	—
Zab (áprilisra)	5.52	—
Rozs (áprilisra)	6.72	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Mődösrol: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunarra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.
 délután 5 óra 10 p.
 Mődösra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Bégaacsatornai hajózásra vonatkozó hirdetmény.

Mely szerint alulírott hivatal ezennel értesíti a hajózó közönséget a felől, hogy a kiskostélyi zsilipnél szükségessé vált helyreállítási munkáknak végrehajtása okvetlen megköveteli azt, hogy a Temes folyó vízének a zsiliphez való juthatása egy zárógát építése által megakadályoztassék.

Az elzáráshoz megkívántató gát kiépítése folyó évi december hó 3-án befejezést nyer s így ettől a naptól kezdve a Temes vize teljesen kizárólván, a helyreállítási munkák kivételének ideje alatt a Bégaacsatornában csakis a Béga vize fog lefolyni.

A Bégaacsatorna vízszíne az említett ok miatt bekövetkező lesüllyedésére alulírott hivatal oly megjegyzéssel figyelmezteti a hajózó közönséget, hogy december 3-ikáig nemcsak szállításaik lebonyolításáról, de egyszersmind arról gondoskodjanak, hogy hajóik, kikötés céljából, a Bégaacsatorna mélyebb helyeihez juthassanak.

Temesvár, 1903. évi november hó 10-én

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 perckor és minden csütörtökön este 8 óra 15 perckor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és csütörtökön este 8 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átkelesi illetékekkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat		
			I.	II.	Személyvonat III.
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00
"	Cannes	franc	122-45	87-80	
"	Firenze	"	79-80	58-10	32-50
"	Genova	"	95-55	69-10	38-95
"	Grasse	"	124-60	89-25	
"	Lyon-Perrache	"	134-55	95-70	
"	Marseille	"	144-05	102-40	
"	Milano	"	76-25	55-60	31-05
"	Menton	"	116-30	83-65	43-60
"	Napoli	"	106-85	77-05	
"	Nizza	"	119-00	85-45	
"	Róma	"	80-05	58-25	32-60
"	Torino	"	95-40	69-00	38-90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50
Berlin	"	márka	103-80	73-50	41-20
Breslau	"	"	80-60	58-00	31-80
Hamburg	"	"	130-20	93-10	54-90

A gőzhajókon egy ügyért két korona után-fizetendő.

A hajó-átkelesi díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelylyel együtt 16 kor.
I. osztály 12 " (fedélzet)
III. 6 "

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő-helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponkint indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzába és Cattaroba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegy-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadtnak.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett nagykomlói kör-állatorvosi állás betöltésére pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy állatorvosi képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi december hó 8-áig nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Ezen állás 800 korona évi fizetés és a szabályszerű díjakkal van összekötve.

Ezen állatorvosi körhöz tartozik Nagykomlós mint székhely, továbbá Szent-Hubert, Károlyliget, Seultour, Kiskomlós, Kunszöllös, Vizesda és Nákófalva községek.

A választás határnapja később fog kitűzetni.

Zombolya, 1903. évi november 13-án.

Fóris, főszolgabíró.

31.721/III. 1903 sz.

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szegeden.

Pályázati hirdetmény.

A Nagybecskerek állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázatot hirdetek. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904. évi január hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át vagyis 1908. évi december 31-ig. Bérletnek a következő helyiségek becsáttnak rendelkezésére: Az emeleten: 3 vendégszoba, 1 előszoba, lakásul: 3 szoba, a földszinten: 1 eselédszoba, 1 pincér szoba, 1 éles kamra, 1 konyha, 1 söntés, továbbá 2 pince, 2 padlás, 150 m² területű gazdasági udvar és használatra átengedtetik az I. II. (99 m²) és III. (41 m²) osztályu éttermek.

Az egy korona bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kiirt Nagybecskerek állomása pályaudvarán levő vendéglői üzletre” felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903 évi november hó 28-án déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyujtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi november hó 27-én déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályban (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1903. november hóban.

(3.3) Az üzletvezetőség. (Utánnymás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A Herkules-fürdő állomáson megüresedő buffet bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettedik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904. évi április 15-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1909. évi április 14-ig, bérletnek a következő helyiségek becsáttnak rendelkezésére: I. és II. oszt. váró- és étterem 46-77 m², 1 kis szoba 12-76 m², 1 konyha 11-70 m², 1 kamra, 1 jégverem (90 m²), 1 pince, 1 padlás, 1 gazd. udvar.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kiirt Herkulesfürdő állomása pályaudvarán levő buffet üzletre” felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi november 28-iki déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. em. 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyujtandók.)

Bánatpénz fejében a bérletre 100, azaz egyszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi november 27-én déli 12 óráig vagy személyesen leteendő vagy kir. posta útján beküldendő.

A közös célra szolgáló III. oszt. váró és étterem fűtése és világításának felét a vasut viseli.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyamnak 90% szerinti értékben számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A buffet bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályban (I. emelet 12. szám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1903. november hóban.

(3.2) Az üzletvezetőség. (Utánnymás nem díjaztatik.)

Pénzt, sok pénzt,

ha vonként 1000 koronáig kereset mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 978 jellege alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merker“ Mannheim, Meerfeldstrasse. (774-52.43)

30273/I. oszt. 1903. sz.

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szegeden.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének 1904. év február hó végeig szállítandó 38.400 drb. 1-60 m. hosszú, lehetőleg száraz III. rangu tölgytalpfára és 12 m³ szintén száraz III. rangu tölgyváltó talpfára van szüksége, a melyek szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes feltételeket tartalmazó „ajánlati felhívás” valamennyi államvasuti üzletvezetőségnél megtekinthető s alulírott üzletvezetőségnél díjtalanul megszerezhető.

Szeged, 1903. október hóban.

Az üzletvezetőség.

Elsőrendű **tűzifa.** Kitűnő minőségű

Valódi porosz szalon köszén pirszén (coacs) a Wildensteinegen-Richterhof-féle bányákból. Legjobb faszén.

Kaphatók: 800-50.18

KURLÄNDER IMRE fakereskedőnél

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
— Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz. —